

RESOLUTIE (EU) 2023/1905 VAN HET EUROPEES PARLEMENT**van 10 mei 2023****met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van Enisa (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging) voor het begrotingsjaar 2021**

HET EUROPEES PARLEMENT,

- gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van Enisa (het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging) voor het begrotingsjaar 2021,
 - gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0115/2023),
- A. overwegende dat de definitieve begroting van Enisa (“het Agentschap”) voor het begrotingsjaar 2021 volgens zijn staat van ontvangsten en uitgaven ⁽¹⁾ 23 473 060 EUR bedroeg (met inbegrip van een bijdrage van 640 000 EUR van de Griekse autoriteiten voor de huur van het kantoorgebouw), een toename van 8,26 % ten opzichte van 2020; overwegende dat de begroting van het Agentschap voornamelijk afkomstig is uit de begroting van de Unie;
- B. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van het Agentschap voor het begrotingsjaar 2021 (hierna “het verslag van de Rekenkamer”) verklaart redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van het Agentschap betrouwbaar is en dat de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2021 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage voor de vastleggingskredieten van het lopende jaar van 99,51 %, een stijging met 2,16 % ten opzichte van 2020; stelt verder vast dat het uitvoeringspercentage voor de betalingskredieten van het lopende jaar 77,40 % bedroeg (waarmee het streefcijfer van 85 % net niet is gehaald), een stijging met 8,77 % ten opzichte van 2020;

Resultaten

2. merkt op dat het Agentschap kernprestatie-indicatoren (KPI's) gebruikt voor de beoordeling van zijn activiteiten en de behaalde resultaten in het licht van de doelstellingen van het werkprogramma, zoals de toegevoegde waarde voor instellingen, organen en lidstaten van de Unie bij de ondersteuning van beleidsvorming en -uitvoering, en het vermogen om bij te dragen aan de cyberweerbaarheid van de Unie door tijdige en doeltreffende informatie en kennis te verstrekken; waardeert het feit dat er met betrekking tot de KPI's sprake is van een positief beeld en dat het Agentschap de aandacht heeft gevestigd op maatregelen die de efficiëntie en doeltreffendheid van zijn werkzaamheden kunnen verbeteren; beveelt echter aan dat het Agentschap stilstaat bij de KPI's die wijzen op niet-behaalde of achterblijvende resultaten;
3. merkt op dat het Agentschap de mogelijkheid onderzoekt om door middel van gedeelde diensten bij te dragen aan de tenuitvoerlegging van de op stapel staande verordening inzake cyberbeveiliging voor instellingen, organen en instanties van de Unie, in samenwerking met het computercrisisresponsteam voor de instellingen, organen en instanties van de Unie en het netwerk van EU-agentschappen; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;

Personeelsbeleid

4. stelt vast dat de personeelsformatie op 31 december 2021 voor 90,79 % was ingevuld, aangezien er 69 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 76 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan (ten opzichte van 69 toegestane posten in 2020); stelt vast dat in 2021 verder nog 27 arbeidscontractanten en 10 gedetacheerde nationale deskundigen voor het Agentschap werkten;

⁽¹⁾ PB C 141 van 29.3.2022, blz. 84.

5. herhaalt zijn bezwaren over het gebrek aan genderevenwicht binnen het hogere management van het Agentschap, dat vijf mannen (71 %) en twee vrouwen (29 %) telt; neemt met bezorgdheid kennis van het gebrek aan genderevenwicht onder de leden van de raad van bestuur van het Agentschap, waar 24 van de 28 leden (86 %) man zijn; neemt kennis van het genderevenwicht binnen het totale personeelsbestand van het Agentschap, waar 57 van de 106 werknemers (54 %) mannen zijn; verzoekt het Agentschap en de lidstaten om bij de voordracht en benoeming van leden van het hoger management of de raad van bestuur te streven naar een genderevenwicht; dringt er bij het Agentschap op aan verslag uit te brengen aan de kwijtingsautoriteit over de concrete maatregelen die het heeft genomen om het genderevenwicht te verbeteren;
6. merkt op dat het Agentschap een beleid heeft om de persoonlijke waardigheid te beschermen en intimidatie te voorkomen, met inbegrip van een speciale intranetpagina, specifieke jaarlijkse trainingen en vertrouwenspersonen, en dat het een memorandum van overeenstemming heeft opgesteld om vertrouwenspersonen te delen met het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop);
7. merkt op dat het Agentschap bij het verlenen van zijn diensten zwaar leunde op tijdelijke krachten die hielpen met de dagelijkse administratieve lasten, temeer daar meer ondersteuning nodig was naar aanleiding van de reorganisatie en de voorbereiding van het nieuwe gebouw, waardoor het financiële team en het aanbestedingsteam extra onder druk kwamen te staan; waardeert het bovendien dat het herziene aanwervingsbeleid van het Agentschap heeft geleid tot een vermindering van het aantal tijdelijke personeelsleden; maakt verder uit het verslag van de Rekenkamer op dat de toename van het aantal personeelsleden in 2021 te danken is aan het feit dat het Agentschap erin geslaagd is verschillende lang openstaande vacatures in te vullen; begrijpt dat de cyberbeveiligings- en informatie- en communicatietechnologiesectoren erg competitief zijn als het erom gaat geschoold en toegewijd personeel te vinden;
8. herinnert aan het belang van de ontwikkeling van personeelsbeleid voor de lange termijn inzake het evenwicht tussen werk en privéleven, levenslange begeleiding en het aanbieden van specifieke opleidingsmogelijkheden voor loopbaanontwikkeling, genderevenwicht op alle personeelsniveaus, telewerken, het recht om onbereikbaar te zijn, de verbetering van een beter geografisch evenwicht zodat alle lidstaten naar behoren vertegenwoordigd zijn, en de aanwerving en integratie van personen met een handicap, waarbij ervoor moet worden gezorgd dat zij gelijk worden behandeld en dat hun kansen op ruime schaal worden bevorderd; herinnert het Agentschap eraan dat het zijn personeelsbeleid en werkcultuur verder moet ontwikkelen om efficiënter te kunnen reageren op de via personeels-enquêtes ontvangen feedback;

Aanbesteding

9. merkt op dat het Agentschap in 2021 in totaal 58 aanbestedingsprocedures heeft afgesloten, waarvan twee samen met het Cedefop;
10. maakt met bezorgdheid uit het verslag van de Rekenkamer op dat het Agentschap systematisch opdrachten van geringe waarde gunt zonder dat het desbetreffende gunningsbesluit door de ordonnateur is goedgekeurd en ondertekend, hetgeen niet in overeenstemming is met de punten 30.3 en 30.4 van bijlage I bij Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad ⁽²⁾; neemt kennis van het antwoord van het Agentschap dat het reeds de nodige stappen heeft ondernomen om hieraan te verhelpen; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
11. verneemt uit het verslag van de Rekenkamer dat het Agentschap, om te beslissen of een bepaalde dienst wordt uitbesteed of intern wordt verleend, een methodologie voor kosten-batenanalyse heeft ontwikkeld en gebruikt, maar dat deze methode tekortkomingen in het ontwerp vertoont die de objectiviteit van het besluitvormingsproces kunnen aantasten en het Agentschap blootstelt aan financiële risico's; neemt nota van het antwoord van het Agentschap dat het reeds de nodige stappen heeft ondernomen om hieraan te verhelpen; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
12. maakt uit het verslag van de Rekenkamer op dat het Agentschap in twee aanbestedingsprocedures als gunningscriterium de technische bekwaamheid van het bedrijf heeft gehanteerd, hetgeen duidelijk verband houdt met de beoordeling van de inschrijver in plaats van de inschrijving, en dat een dergelijke overlapping tussen selectie- en gunningscriteria de rechtszekerheid ondermijnt en het Agentschap blootstelt aan reputatie- en juridische risico's; neemt nota van het antwoord van het Agentschap dat het reeds de nodige stappen heeft ondernomen om hieraan te verhelpen; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;

⁽²⁾ Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

13. herinnert eraan dat het belangrijk is dat bij alle aanbestedingsprocedures wordt gezorgd voor eerlijke concurrentie tussen inschrijvers en de beste mogelijke prijs voor goederen en diensten, met inachtneming van het transparantiebeginsel, het evenredigheidsbeginsel, het beginsel van gelijke behandeling en het beginsel van non-discriminatie; dringt aan op de invoering van de door de Commissie ontwikkelde IT-instrumenten voor e-aanbestedingen; vraagt om een geactualiseerde toelichting op de procedures en templates in de richtsnoeren voor aanbestedingen; neemt met bezorgdheid kennis van de opmerking van de Rekenkamer dat de tekortkomingen bij overheidsopdrachten toenemen en bij de meeste agentschappen de grootste bron van onregelmatige betalingen blijven;

Preventie van en omgang met belangenconflicten, en transparantie

14. wijst op de bestaande maatregelen en de niet-aflatende inspanningen van het Agentschap om te zorgen voor transparantie, preventie van en omgang met belangenconflicten, en merkt op dat de cv's van de leden van de raad van bestuur en hun verbintenisverklaring en belangenverklaringen op de website van het Agentschap worden gepubliceerd;
15. maakt uit het verslag van de Rekenkamer op dat het Agentschap tussen 2019 en 2021 drie gevallen van een mogelijk belangenconflict heeft onderzocht met betrekking tot een senior personeelslid dat elders een nieuwe baan had aangenomen, en dat in een door de Rekenkamer getoetst geval het Agentschap de paritaire commissie niet heeft geraadpleegd, hetgeen in strijd is met artikel 16 van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Unie; maakt uit het antwoord van het Agentschap op dat het formeel een paritaire commissie in het leven zal roepen om te voldoen aan het toepasselijke rechtskader; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
16. dringt aan op de invoering van systematischere regels inzake transparantie, onverenigbaarheden, belangenconflicten, illegaal lobbywerk en draaideurpolitiek; vraagt het Agentschap zijn interne controlemechanismen te versterken en tevens een intern anticorruptiemechanisme op te zetten;

Interne controle

17. merkt op dat de dienst Interne Audit (IAS) in een verslag over personeelsbeheer en ethiek vier belangrijke en drie zeer belangrijke aanbevelingen heeft gedaan in 2019; merkt op dat, hoewel vier aanbevelingen door de IAS werden afgesloten, drie belangrijke aanbevelingen eind 2021 nog openstonden en niet volledig binnen de gestelde termijn werden opgevolgd; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
18. merkt op dat de IAS in 2021 een controle heeft uitgevoerd van de programmering van de strategische planning en het prestatiebeheer en in april 2022 zijn definitieve controleverslag heeft uitgebracht, met drie belangrijke aanbevelingen; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
19. merkt op dat het Agentschap in 2021 een beleid inzake gevoelige functies heeft vastgesteld, dat in mei 2022 in werking is getreden;
20. merkt op dat uit de beoordeling van de interne controles in 2021 blijkt dat interne controles redelijke zekerheid bieden dat het beleid, de processen, de taken en de handelwijzen van het Agentschap samen de doeltreffende en efficiënte werking van het Agentschap vergemakkelijken, de kwaliteit van de interne en externe verslaggeving bevorderen en bijdragen tot de naleving van zijn regelgeving, maar dat bepaalde beginselen op een aantal punten moeten worden verbeterd, waaronder de verfijning van de indicatoren van het internecontrolekader van het Agentschap, de vaststelling van een kader voor het risicobeheer van ondernemingen, de herziening van de IT-governance en het onderliggende beleids- en procedurele kader, de herziening van het aanwervingsbeleid van het Agentschap en de actualisering van het bedrijfscontinuïteitsplan van het Agentschap; verzoekt het Agentschap de kwijtingsautoriteit op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen in dat verband;
21. merkt op dat het beleid inzake belangenconflicten en de fraudebestrijdingsstrategie van het Agentschap in 2021 zijn geactualiseerd en goedgekeurd;

22. herinnert eraan dat het belangrijk is de beheers- en controlesystemen te versterken om te waarborgen dat het Agentschap naar behoren kan functioneren; hamert op de vereiste van doeltreffende beheers- en controlesystemen ter voorkoming van potentiële belangenconflicten, ontbrekende controles vooraf/achteraf, ontoereikend beheer van begrotingsvastleggingen en juridische verbintenissen en verzuim om kwesties in het register van uitzonderingen te melden;

Digitalisering en de groene transitie

23. neemt kennis van de aan het Agentschap toegewezen taken in verband met de verordening inzake cyberbeveiliging, waarmee wordt gestreefd naar de bevordering van een hoog gemeenschappelijk niveau van cyberbeveiliging in de hele Unie, onder meer door de lidstaten en de instellingen, organen en instanties van de Unie actief te ondersteunen bij het verbeteren van de cyberbeveiliging; neemt bovendien kennis van de steun die het Agentschap verleent bij de ontwikkeling van nieuwe beleidsdossiers, zoals de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen, de digitale operationele veerkracht, elektronische identificatie, authenticatie en vertrouwensdiensten, het Europees wetboek voor elektronische communicatie, 5G, digitale portemonnees, artificiële intelligentie en de netwerkcode inzake cyberbeveiliging; is ingenomen met het feit dat het Agentschap in het kader van de voorgestelde cyberweerbaarheidsverordening zou worden belast met de beoordeling van de vraag of een product een aanzienlijk cyberbeveiligingsrisico met zich meebrengt; benadrukt dat er moet worden gezorgd voor voldoende personeel om de toegenomen taken van het Agentschap te kunnen uitvoeren;
24. merkt op dat het Agentschap beschikt over een cyberbeveiligingsbeleid en dat het met name de “verdediging in de diepte”-benadering hanteert; merkt bovendien op dat het Agentschap in 2021 is begonnen met de herziening van zijn IT-beleid en procedurele kader, met inbegrip van zijn informatiebeveiligingsbeleid; merkt verder op dat er jaarlijks trainingen op het gebied van gegevensbescherming en bewustwordingscursussen op het gebied van cyberbeveiliging worden aangeboden aan alle personeelsleden;
25. herinnert eraan dat het belangrijk is het Agentschap verder te digitaliseren wat interne werking en management betreft, maar ook om de digitalisering van de procedures te versnellen; benadrukt dat het Agentschap op dit gebied proactief moet blijven, teneinde een digitale kloof tussen de agentschappen te voorkomen; wijst er evenwel op dat alle noodzakelijke beveiligingsmaatregelen moeten worden getroffen om risico's voor de onlineveiligheid van de verwerkte informatie uit te sluiten;
26. merkt op dat het Agentschap bezig is een milieubeheersysteem te ontwikkelen dat moet leiden tot de certificering van het milieubeheer- en milieuauditsysteem van de EU (EMAS); merkt verder op dat de Griekse autoriteiten namens het Agentschap een huurovereenkomst hebben gesloten voor zijn hoofdgebouw in Athene, dat sinds 1 juli 2021 volledig operationeel is, en dat het Agentschap hierdoor in staat zal zijn een breder pakket uit te voeren groene maatregelen vast te stellen;

Bedrijfscontinuïteit tijdens de COVID-19-crisis

27. merkt op dat het Agentschap sinds het begin van de COVID-19-pandemie en in het hele jaar 2021 permanente telewerkopties heeft ingevoerd en gehandhaafd, maar tegelijkertijd de motivatie, efficiëntie en ontwikkeling van werknemers in stand heeft gehouden en versterkt; waardeert het met name dat er tijdens de pandemie dagelijkse updates naar alle personeelsleden zijn gestuurd via een speciale functionele mailbox, waarin het aantal COVID-19-besmettingen en de meest recente ontwikkelingen in de wereld werden vermeld, teneinde personeelsleden op de hoogte te houden van de ontwikkelingen; moedigt het Agentschap aan de geleerde lessen met betrekking tot werken op afstand en hybride werken in de praktijk te brengen, teneinde vergaderingen en werkzaamheden die voortaan efficiënter op afstand dan in persoon kunnen plaatsvinden, beter te organiseren;

Overige opmerkingen

28. merkt op dat het Agentschap in november 2021 zijn internationale strategie heeft vastgesteld en dat het op grond hiervan met een selectief aantal derde landen en internationale organisaties heeft kunnen samenwerken, met name door te werken aan samenwerkingsverbanden met Oekraïne, de Verenigde Staten van Amerika en de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie;
29. verzoekt het Agentschap door te gaan met het ontwikkelen van synergieën (bijvoorbeeld op het gebied van personele middelen, gebouwenbeheer, IT-diensten en veiligheid) en zijn samenwerking, uitwisseling van goede praktijken en besprekingen over kwesties van wederzijds belang met andere agentschappen van de Unie te intensiveren om de efficiëntie te verbeteren;

30. verwijst voor andere opmerkingen van horizontale aard bij het kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 10 mei 2023 ^(?) over het functioneren en het financieel beheer van en de controle op de agentschappen.
-

^(?) Aangenomen teksten, P9_TA(2023)0190.